

en vidtgående og ikke afgrænset fuldmagt. Klienten blev derpå i tiltaltes bogholderi godskrevet for et lån, hvis størrelse tiltalte fastsatte efter klientens behov for skattelettelse. Lånet kunne være flere gange større end den stillede sikkerhed. Lånebeløbet blev ikke udbetalt til klienten, men der blev i bogholderiet straks fradraget et års renter. Rentebeløbet blev derpå oplyst til skattemyndighederne for at opnå nedsættelse af klientens foreløbige eller endelige skat. Resten af lånebeløbet blev anvendt til køb af aktieselskaber eller til udlån til andre klienter eller selskaber under tiltaltes administration ved posteringer i hans bogholderi, uden at der blev udstedt kvitteringer for lånene eller udfærdiget andre dokumenter. Tiltalte havde beholdt sig sikkerhed i de købte aktier og disponerede over selskabernes midler ved ydelse og modtagelse af lån mellem personer og selskaber under hans administration. Disse lån blev også ydet ved posteringer i tiltaltes bogholderi, normalt uden at klienterne havde indflydelse herpå eller forudgående kendskab hertil. I almindelighed drev selskaberne ikke anden virksomhed og udbetalte ikke udbytte. Det var i en del tilfælde aftalt med klienten, at denne skulle indbetale cirka halvdelen af den opnåede skattelettelse til tiltalte, og disse beløb blev godskrevet klientens konto. Efter et års forløb blev kontoen på ny debiteret for et års rente. Midler hertil blev tilvejebragt dels af de indbetalte beløb, dels ved yderligere lån, således at den posterede gæld og renterne heraf steg år for år. Hele administrationssystemet styredes egenmægtigt af tiltalte gennem dispositioner, der bestemtes vilkårligt af ham, ofte ved et stort antal sammenhængende posteringer på samme dag.

Det var ikke aftalt, hvordan klienterne kunne komme ud af systemet. Nogle klienter har ønsket af udtræde, fordi deres rentefradrag ikke blev godkendt af skattemyndighederne. I civile domme om klienters udtræden blev det fastslået, at ordningerne bestod af et kompleks af dispositioner, der hvilede på posteringer i tiltaltes bogholderi uden erhvervmæssig og økonomisk realitet. Dommene fastslog endvidere, at ordningerne var af en sådan beskaffenhed og medførte så vidtgående og uoverskuelige konsekvenser for klienterne langt ud i fremtiden, navnlig med hensyn til den stadig voksende gældsbyrde, at klienterne ikke var retligt forpligtet

over for tiltalte. Der blev herved også lagt vægt på, at aktierne i de købte selskaber måtte antages at have været usælgelige uden for tiltaltes administrationssystem, og at det var ganske usikkert, hvilken indre værdi selskaberne havde.

Det er under denne straffesag et hovedspørgsmål, om tiltaltes dispositioner var retligt bindende aftaler eller kun indholdsløse posteringer i hans bogholderi. Både byret og landsret fastslog, at der ikke forelå retligt bindende aftaler. Disse fem dommere kan tiltræde denne bedømmelse og er derfor enige i, at de oplysninger, tiltalte gav til brug ved klienternes skatteansættelser, har været urigtige.

Tiltalte, der var særlig sagkyndig i skatteret, findes ikke at have haft grundlag for den opfattelse, at hans dispositioner i administrationssystemet – dispositioner, der alene havde skatteunddragelser som formål – var holdbare over for skattemyndighederne. Det bemærkes i denne forbindelse, at han ikke har givet disse myndigheder nærmere oplysninger om den indbyrdes sammenhæng mellem de bogholderimæssige posteringer i administrationssystemet og om dispositionernes mangel på økonomisk realitet. Oplysningerne til skattemyndighederne er kun givet for hver enkelt klient for sig på grundlag af de på klientens kontokort bogførte dispositioner, der blev angivet som normale, reelle retshandler. Myndighedernes holdning har ikke kunnet give tiltalte berettiget tro på, at det, han gjorde, var lovligt. Det tiltrædes derfor, at tiltalte har handlet med forsæt.

Tiltaltes frifindelsepåstand vedrørende forhold II kan således ikke tages til følge.

I *forhold I* nr. 4–10 er de til skattemyndighederne opgivne renteudgifter og renteindtægter baseret på posteringer i tiltaltes bogholderi af samme art som ovenfor beskrevet. Forholdene omfatter også tab og fortjeneste ved aktiesalg, som tiltalte ved posteringer i sit bogholderi foretog til selskaber ejet eller administreret af ham selv. Det tiltrædes, at heller ikke disse dispositioner har været udtryk for retligt bindende aftaler, og at de til skattemyndighederne givne oplysninger derfor har været urigtige. Tiltalte findes også i disse forhold at have handlet med forsæt.

Anvendelsen af straffelovens § 163 i forhold I nr. 7–8 findes at være sket med rette.